

POSTANOWIENIE

Dnia 24 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik

w sprawie **A. W.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 24 maja 2023 r.,

zażalenia skazanego

na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24 lutego 2023 r., w sprawie o sygn. akt II AKa 481/22, o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku tego Sądu z dnia 26 stycznia 2023 r. oraz wniosku skazanego o ustanowienie obrońcy z urzędu w postępowaniu zażaleniowym na podstawie art. 78 i 81 k.p.k. oraz art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

- 1. nie uwzględnić wniosku skazanego o wyznaczenie obrońcy z urzędu na potrzeby postępowania zażaleniowego;**
- 2. utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.**

UZASADNIENIE

W dniu 26 stycznia 2023 r., Sąd Apelacyjny w Katowicach, działający jako sąd odwoławczy, wydał wyrok w sprawie II AKa 481/22, w której oskarżonym był A. W. Jak wynika z protokołu rozprawy, oskarżony i jego obrońca nie brali w niej udziału. W dniu 27 stycznia 2023 r. oskarżony nadał na pocztę wniosek o sporządzenie i doręczenie pisemnego uzasadnienia wydanego orzeczenia, przy czym wniosek ten nie został podpisany (k – 2034 – 2035). Obrońca skazanego złożył wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia w dniu 1 lutego 2023 r. (k – 2039). W

konsekwencji tego ostatniego wniosku uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego zostało sporządzone. Zarządzeniem z dnia 31 stycznia 2023 r. wezwano skazanego do uzupełnienia w terminie 7 dni braku formalnego wniosku z dnia 27 stycznia 2023 r. poprzez jego podpisanie, pod rygorem uznania go za bezskuteczny. Zarządzenie to doręczono skazanemu w dniu 6 lutego 2023 r. (k – 2040). Mimo upływu wyznaczonego terminu skazany nie uzupełnił braku wniosku o uzasadnienie wyroku. W związku z powyższym, zarządzeniem z dnia 24 lutego 2023 r. Zastępca Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24 lutego 2023 r., w sprawie o sygn. akt II AKa 481/22, odmówił przyjęcia wniosku skazanego o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku tego Sądu z dnia 26 stycznia 2023 r. Zarządzenie to zostało zaskarżone zażaleniem skazanego, który przyznał, że otrzymał wezwanie do uzupełnienia braków formalnych w dniu 6 lutego 2023 r., lecz – w jego ocenie – określony w wezwaniu termin nie upłynął w dniu 13 lutego 2023 r., ponieważ 9 lutego 2023 r. skazany został zatrzymany przez Policję, a następnie tymczasowo aresztowany na okres trzech miesięcy. W ocenie skarżącego, nie był on w stanie podołać nałożonemu na niego obowiązkowi, ponieważ nie miał dostępu kopert, środków piszących, czy poczty. Skazany domagał się także przywrócenia terminu do uzupełnienia braków formalnych swojego wniosku, jednak pismem z dnia 29 marca 2023 r. poinformowano go, że ze uwagi na prekluzyjny charakter terminu do uzupełnienia braków formalnych wniosku o uzasadnienie wyroku, nie ma możliwości jego przywrócenia (k – 2050). W piśmie z dnia 3 kwietnia 2023 r., adresowanym do Sądu Najwyższego, skarżący wniósł o wyznaczenie mu na potrzeby postępowania zażaleniowego obrońcy z urzędu i „skierowanie sprawy na rozprawę”. Wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu był ponawiany w kolejnych pismach słanych przez skazanego Aresztu Śledczego w M.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności odnieść się należy do wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu. Oskarżony musi mieć obrońcę z urzędu, o ile nie ma obrońcy z wyboru, w sytuacjach przewidzianych w art. 79 i 80 k.p.k., a może żądać wyznaczenia mu takiego obrońcy także przy spełnieniu przesłanek z art. 78 k.p.k. Na żadną z tych okoliczności skarżący w swoich pismach się nie powołuje. W

szczegółności nie próbuje nawet wykazać, że nie jest w stanie ponieść kosztów obrońcy z wyboru bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny. Ponadto, złożenie zażalenia za zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku, nie wiąże się z przymusem adwokacko – radcowskim. Oznacza to, że w przeciwieństwie do kasacji, skazany może samodzielnie sporządzić i wnieść środek odwoławczy w postaci zażalenia, co w rozważanej sprawie miało miejsce. Zauważyć także trzeba, że rozpoznanie zażalenia odbywa się na posiedzeniu (dla tej czynności nie przewidziane forum w postaci rozprawy), zatem żądanie rozpoznania zażalenia na rozprawie jest całkowicie niezasadne. W świetle powyższych okoliczności, zważywszy nadto, że stosownie do art. 464 § 1 k.p.k. w zw. z art. 95b k.p.k. i art. 96 § 1 k.p.k. posiedzenia są, co do zasady, niejawne i odbywają się bez udziału stron, nie istniała żadna podstawa do wyznaczenia skazanemu obrońcy z urzędu na potrzeby postępowania zażaleniowego.

Samo zażalenie skazanego jest oczywiście bezzasadne. Jest bezsporne, że skazany złożył wniosek o sporządzenie i doręczenia uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego, który nie spełniał wymogów formalnych, ponieważ nie został podpisany. Nie budzi wątpliwości także fakt, że skazany, mimo prawidłowego wezwania, nie uzupełnił wskazanego braku formalnego w wyznaczonym terminie. Okoliczność, że w trakcie biegu terminu został najpierw zatrzymany a następnie tymczasowo aresztowany nie ma w tej mierze znaczenia. Po pierwsze, obowiązkiem skazanego, wynikającym z art. 75 § 1 k.p.k., było zawiadomienie sądu o zmianie miejsca pobytu, czego jednak nie uczynił – Sąd dowiedział się o fakcie, iż skazany przebywa w Areszcie Śledczym z systemu NOE-SAD w dniu 22 marca 2023 r. (k – 2043). Po drugie, twierdzenie skazanego, iż nie miał jak sporządzić odpowiedniego pisma zawierającego jego podpis różni się z faktem, że wszystkie liczne pisma kierowane do Sądu Apelacyjnego i Sądu Najwyższego w postępowaniu zażaleniowym, sporządzane były w warunkach aresztu śledczego. Na koniec wreszcie należy zauważyć, że uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego zostało jednak sporządzone, ponieważ stosowny wniosek w tej mierze złożył obrońca skazanego. Fakt, że – jak pisze skarżący – nie chciał on sporządzić kasacji, nie pozbawia tego prawa skazanego – wszak uprawnienie do wniesienia

nadzwyczajnego środka zaskarżenia przysługuje stronie. Nie było zatem przeszkód do wywiedzenia kasacji przez innego, ustanowionego przez skazanego obrońcę, w tej mierze obowiązuje przymus adwokacko – radcowski, albo ubiegania się przez skazanego o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu do dokonania tej czynności.

Kierując się powyższym orzeczono, jak w dyspozytywnej części postanowienia.